

pe o serie de manuscrise pregătite pentru el (dintre acestea, una este citată de V. G. Vasil'evskij, în articolul menționat). Vasile Lupul, domnul Moldovei, a cîrmuit de la 1634 pînă la 1654; la noi în Rusia el este cunoscut grație legăturilor sale cu țarul Mihail Feodorovici în chestiunea Azovului, cu impostorul Timoška Akundinov, precum și cu Bogdan Hmielnițchi. «Ce legătură aveau în această chestiune» — scrie V. G. Vasil'evskij — «inițiatorul, arhiepiscopul Anastasie, și cel care a încheiat lucrarea, egumenul Iorest, lucrul acesta nu rezultă prea clar din însemnare; desigur, trebuie să presupunem existența unui original grecesc, fie și numai pe baza titlului, care vorbește de un autor grec, — dar nu se poate crede că doi români din sec. al XVII-lea au fost primii traducători ai cărții lui Metafrastul din greacă în slavă, fie și numai din cauză că limba bulgară a traducerii și formele ei gramaticale, foarte riguros redată, cît și ortografia consecventă, — totul poartă amprenta unei epoci îndepărtate». «Noi presupunem», citim mai departe (scrie Sreznevskij, citindu-l pe Vasil'evskij), «că Atanasie Crimcovicu a fost doar clientul, după indicațiile și pe spezele căruia s-a pornit copierea unui vechi manuscris bulgar, copiere încheiată după moartea sa, cu o participare similară a egumenului Iorest» (p. IV).

Am reprodus întocmai considerațiile de mai sus ale celor doi învățați ruși, ele prezentînd interes atît pentru cei care studiază *Cronica* lui Metafrastul, cît și pentru referirile la realitățile românești din sec. al XVII-lea.

V. I. Sreznevskij se ocupă în continuare pe larg de raportul dintre versiunea slavă a textului cronicii lui Simeon Metafrastul și alte cronici și izvoare bizantine (Amartolos, Zonaras ș.a., p. IV—XV), iar apoi informează asupra principiilor transcrierii textului slav, ceea ce este foarte important pentru lingviștii preocupați de studierea paleoslavei și a medio-bulgarei.

Recenta reeditare la München în condiții tehnice optime și cu o prefață pertinentă, a textului slav al *Cronicii lui Simeon Metafrastul și Logofătul* este o inițiativă științifică demnă de relevat.

EMIL VRABIE

PAUL MIHAIL *Geneza studiului întocmit de episcopul Melchisedec despre Grigorie Țamblac*, „Mitropolia Moldovei și Sucevei“, nr. 7—9/1970, p. 505—510.

Episcopul Melchisedec este unul dintre pionierii slavisticii românești moderne. Din activitatea sa merită relevate scrieri ca *Cronica Hușilor* (1871) și *Cronica Romanului* (1872), bazate pe documente slave. Pe aceeași linie se situează și preocuparea sa pentru cunoașterea vieții și operei lui Grigorie Țamblac.

În 1884 Melchisedec a dat la lumină un studiu amplu, tipărit simultan în trei mari publicații, sub titlul *Mitropolitul Grigorie Țamblac*. Lucrarea episcopului Melchisedec a reprezentat pentru acel timp o contribuție însemnată la studierea culturii noastre vechi și a rămas pînă astăzi unica monografie românească asupra acestui subiect.